

Bergings- en Identificatie Dienst
Koninklijke Landmacht
Opleidingscentrum Logistiek
Kolonel Palmkazerne
M PC 55C
Postbus 382
1400 AJ BUSSUM

Aduard, 11 oktober 2004

Betreft: **opsporing vermist familielid**

Geachte heer/mevrouw,

Reeds gedurende een 11-tal jaren ben ik op zoek naar de lotgevallen van een oom van mij die, samen met een 2-tal vrienden, aan het eind van de oorlogsjaren is zoekgeraakt. Het betreft de volgende personen:

Jan Gouman, geboren 13 juni 1916 te Barendrecht beroep wachtmeester bij de Kmar;
Geert Wijdeveld, geboren 22 augustus 1921 te Onstwedde beroep sluiswachter;
Hendrik Wobbles, geboren 15 december 1919 te Tijnje beroep veehouder.

Laatstgenoemde persoon was een oom van mij (broer van mijn vader). Door de families van beide eerstgenoemde personen ben ik gemachtigd om naspeuring te doen naar de lotgevallen van hun eveneens vermiste familieleden.

Wat ik tot nu toe te weten ben gekomen is, in het kort, het volgende:

Op 1 november 1944 zijn betrokkenen op weg gegaan naar het toen reeds bevrijdde zuiden van Nederland met de bedoeling om aan de geallieerden hun diensten aan te bieden. In de nacht van 5 op 6 november zijn ze in de omgeving van Tiel de Waal overgestoken en hebben contact kunnen leggen met de heer J. Kalkers te Wamel, destijds het hoofd van het verzet aldaar. De mannen zijn vervolgens in contact gebracht met de geallieerden en zullen aan dezen, naar ik aanneem, hun diensten hebben aangeboden. Uit enkele stukken w.o. een rapport (1948) van het ministerie van Sociale Zaken over linecrossers en uit mondelinge informatie van de betreffende families maak ik op dat zij van de geallieerden de opdracht hebben gekregen om terug te keren naar bezet gebied, teneinde gegevens te verzamelen over Duitse troepenbewegingen en deze informatie, via meegekregen radioapparatuur, door te geven aan geallieerde instanties. Uit de verschillende bronnen maak ik op dat ze terechtgekomen zijn in de omgeving van Wageningen. Ook valt uit deze stukken op te maken dat ze in handen van de Duitsers zijn gevallen en door hen of in opdracht van hen zijn doodgeschoten. In het eerdergenoemd rapport worden de namen van de drie mannen genoemd met daarbij de volgende dossiernummers: 2048, 2049 en 2050. In het rapport wordt de mogelijkheid genoemd dat een 3-tal lijken, gevonden tussen 1945 en 1948 achter het scheepvaartkundig proefstation (in de nabijheid van het sportveld) te Wageningen, mogelijk de vermisten Gouman, Wobbles en Wijdeveld kunnen zijn. De lijken waren gekleed in Duits uniform, echter zonder distinctieven, en kunnen volgens de brigadier Brouwer van de politie te Wageningen, ook gelet op hun opdracht, wel eens de betrokken vermisten zijn. Blijkens het rapport zijn de gegevens van genoemde lijken bekend bij I. en B. (Identificatie en Berging?)

Vooralsnog ga ik ervan uit dat de door mij hierboven weergegeven gegevens juist zijn en wil ik u vragen of u kunt nagaan of destijds onderzoek is gedaan naar de identiteit van de 3 opgegraven lijken en wat daarvan de uitkomst was. Hebt u mogelijk nog andere informatie die van belang kan zijn voor mijn zoektocht? Als u meer details/gegevens van mij nodig hebt dan ben ik uiteraard bereid u hieromtrent te informeren.

Uw reactie graag naar:

J. Wobbles
Snikweg 32
9831 PR Aduard
tel: 050-4032268
email: hanswobbles@hotmail.com

van zowel gezien als schied met elkaar corresponderen, is niet zeker of het slachtoffer toebehoorde.

Ook DNA onderzoek wordt steeds vaker gebruikt in het identificatieonderzoek, zoals het uitpluizen van oorlogsdagboeken, ooggetuigenverhalen onder welke omstandigheden een militair vermist moet zijn geraakt.

De BID beschikt dan ook over een uitgebreid archief, waarin onder andere

Achterhalen

In heel veel gevallen slagen de mensen van de BID er in de identiteit van achterhalen. Ze werken daarbij samen met andere organisaties zoals de Commonwealth War Graves Commission, de Deutsche Kriegsgräber- fu

Via deze instanties kan de BID ook in het bezit komen van lijsten van v

archieven. Instellingen zoals het Rode Kruis helpen eveneens mee om te

te komen.

Wanneer de specialist van de BID de identificatie heeft afgerond, worden van de erevelden in Nederland begraven. Zo krijgen gesneuvelde Britten (War Graves Cemeteries). Nederlandse militairen vinden een laatste rustplaats. Amerikanen in Margraten en Duitse militairen op de begraafplaats te Ysselstein. Stoffelijke resten terug naar het land van herkomst van de gesneuvelde. Het werk om bij een herbegrafenis, waar deze ook plaatsvindt, eventueel te zijn.

Assistentie

Sinds 1992 vragen zowel Politie als Justitie steeds vaker assistentie van personen, als het vermoeden bestaat dat deze door een onnatuurlijke of Belgische zaak "Dutroux" is daarvan het meest bekende voorbeeld. Het vereist specialistische vaardigheden.

Het juist kunnen interpreteren van terrein factoren, begroeiing en bodem verzoeken de Verenigde Naties de BID om te assisteren bij een onderzoek massagraven in het voormalige Joegoslavië. Dit onderzoek moest plaats oorlogsmisdaden te verkrijgen, teneinde de schuldigen hieraan bij het Jc berechten. Bij deze actie ontdekte de BID inderdaad graven van zowel l

Wat moet u doen als u een graf vindt?

Iedereen die op een mogelijk veldgraf stuit, moet er vooral afblijven. Ver

stoffelijk overschot te vinden. Bovendien kunnen er nog gevaarlijke explosieven

Markeer de vindplaats en dek zo mogelijk de stoffelijke resten weer af.

identificatieonderzoek belangrijke gegevens bewaard. Stel daarna zo spoedig

kennis. Degene die een veldgraf op militair terrein vindt, kan hiervan melding

Marechaussee. Politie en Marechaussee zorgen ervoor dat de BID/KL (

komt dan direct in actie, zodat het graf niet onbeheerd blijft liggen.

Meer weten over de Bergings-en Identificatie Dienst (BID)?

Schrijf of bel naar:

BERGINGS- EN IDENTIFICATIE DIENST
KONINKLIJKE LANDMACHT
OPLEIDINGSCENTRUM LOGISTIEK
KOLONEL PALMKAZERNE

M PC 55C
POSTBUS 382
1400 AJ BUSSUM

telefoon: Bussum (31) 035-6978436

History - After April 1945 - Identification en Exhumation Service

http://www.kampamersfoort.nl/dienst_identificatie_berging_uk.htm

De geschiedenis van de enige Duitse Begraafplaats in Nederland te Yss
de Duitse grens.

Hier liggen 85 gesneuvelde soldaten uit de Eerste Wereldoorlog en bijn
Wereldoorlog op in totaal 30 hectare.

Voor de achtergronden klik op de link:

Het gebit helpt Sherlock Holmes

door Jacques Cats

De voorbeelden liggen er: zelfs zoveel jaar nadat de Tweede Wereldoor
naar stoffelijke restanten van militairen die toen zijn omgekomen leiden
personen. Daarbij vormt het gebit het belangrijkste houvast, zo hebben
deskundigen van de bergings- en identificatiedienst (B.I.D.) van de
Koninklijke Landmacht tijdens hun vele naspeuringen vastgesteld.

Dit legeronderdeel komt in actie wanneer er waar dan ook in Nederland
stoffelijke overschotten worden ontdekt van militairen die vermoedelijk
zijn omgekomen in de Tweede Wereldoorlog. Dezer dagen gebeurde de
wrakopruiingswerkzaamheden in het kader van de verdieping van de
'menselijk lichaam was aangetroffe'. Zie voor de rest van het verhaal:

BERGINGS EN IDENTIFICATIE DIENST (BID)

Koninklijke Landmacht

“VERMIST IS ERGER DAN DOOD”

Gesneuvelde militairen bergen.....een dagtaak?

De Tweede Wereldoorlog is al tientallen jaren voorbij. Toch heeft een klein onderdeel van de Koninklijke Landmacht er nog dagelijks handenvol werk aan. Regelmatig krijgt de Bergings- en Identificatie Dienst (BID) melding van de vondst van zogenaamde "veldgraven". Daarnaast bevinden zich in de Nederlandse bodem nog ettelijke honderden vliegtuig wrakken, waarvan de bemanning nog steeds als vernist te boek staat. Regelmatig assisteert de BID bij de berging van deze wrakken.

Na de Tweede Wereldoorlog begonnen de autoriteiten direct met het onderbrengen van alle bekende graven van omgekomen militairen op erevelden. De locatie van veel veldgraven was echter toen al niet meer bekend. In het heetst van de strijd was er meestal geen gelegenheid om de plaatsen van de haastig gedolven graven duidelijk te markeren. Zo gebeurt het nog steeds dat aanleg van nieuwe wegen, het uitbaggeren van sloten, het omploegen of bouwrijp maken van grond, leidt tot het vinden van onbekende veldgraven. Regelmatig krijgt de BID/KL dan ook het verzoek om de hierin aanwezige stoffelijke resten te bergen.

Grondslag

Het werk van de Bergings-en Identificatie Dienst vindt zijn grondslag in artikel 17 van de conventie van Genève van 27 juli 1929:

"Zij (de oorlogvoerenden) zullen er voor zorgen, dat zij (de gesneuvelden) eervol begraven worden; dat hun graven worden ontzien en deze altijd kunnen worden teruggevonden. Tot dat doel zullen zij aan het begin der vijandelijkheden van overheidswege een dienst voor de graven organiseren, teneinde eventuele opgravingen mogelijk temaken en de identificatie der lijken te verzekeren, welke ook de achtereenvolgende ligging der graven mogen zijn. Onmiddellijk na het einde der vijandelijkheden zullen zij lijsten der graven en die der in hun begraafplaatsen en elders begraven doden uitwisselen."

Tussen 1945 en 1952 zorgde de Dienst Identificatie en Berging (D.I.B.) ervoor dat Nederland zijn verplichtingen ten aanzien van omgekomen militairen vervulde. De dienst had voornamelijk een vredestaak. Zij bracht de verspreid liggende graven van geallieerden, van de in concentratiekampen omgekomen burgers, en van Duitse gesneuvelden onder op aparte begraafplaatsen.

Nadat de D.I.B. was opgeheven formeerde het toenmalige Ministerie van Oorlog een gravendienst organisatie en bracht die, naar Amerikaans voorbeeld, onder bij de Intendancetroepen.

Het takenpakket van deze Gravendienst was uitgebreider dan dat van zijn voorganger.

De nieuwe dienst moest, in tegenstelling tot de D.I.B., volledig op een oorlogstaak berekend zijn en beschikte dan ook over parate en mobilisabele gravendiensten eenheden.

Erevelden

Tot halverwege de jaren '60 heeft de Gravendienst zich voornamelijk bezig gehouden met het inrichten van militaire erevelden. In 1967 voltooide de dienst een laatste oorlogskerkhof voor 7.000 Duitse gesneuvelde militairen bij Ysselsteyn in Limburg. Daarna kreeg het personeel in het kader van zijn praktische opleiding voornamelijk taken bij het ruimen van civiele begraafplaatsen. Tot 1972 hebben de medewerkers zo'n 23.000 burgergraven geruimd of verplaatst.

In 1972 volgde de opheffing van de parate Gravendienst. De oorlogstaken van de dienst werden overgeheveld naar

mobilisabele eenheden. Twee onderofficieren- gravendienst-specialist bleven over. Zij kregen vanaf 1972 de taak het mobilisabel personeel te trainen en voor te bereiden op hun oorlogstaak. Daarnaast hoorde het ruimen van verspreid liggende veldgraven en het bergen en identificeren van vliegtuigbemanningen tot hun takenpakket. Vooral boven het IJsselmeer zijn in de Tweede Wereldoorlog veel geallieerde toestellen neergestort. Het inpolderen van delen van het IJsselmeer brengt veel toestellen met hun bemanningen letterlijk weer boven water. In 1992 werd de Gravendienst gereorganiseerd. Er vond een soort tweedeling plaats. De Instructiegroep Gravendienst van het Opleidingscentrum Intendance verzorgde de opleidingen van mobilisabel Gravendienstpersoneel. De berging en identificatie van stoffelijke resten werd een taak van de Identificatiegroep Nationaal Territoriaal Commando.

In 1995 gingen beide groepen op in de huidige Bergings-en Identificatie Dienst (BID). Deze dienst, die uitbreiding kreeg tot een officier en drie onderofficieren identificatiespecialisten, ging deel uitmaken van het Explosieven Opruimings Commando Koninklijke Landmacht. In 1998 resulteerde een verdere reorganisatie uiteindelijk in het onderbrengen van de BID op het Opleidingscentrum Logistiek (OCLOG) te Bussum en vervolgens werd in 2000 de BID verder gereorganiseerd en werd de sterkte teruggebracht tot een officier en twee onderofficieren.

Onzekerheid

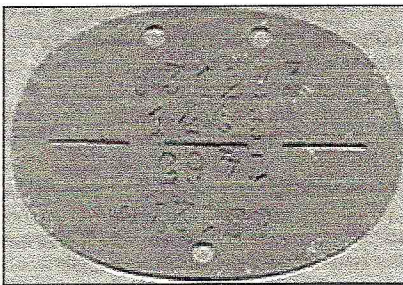
Als militairen sneuvelen betekent dit voor familieleden een groot verlies en veel verdriet. Als ze echter vermist raken tijdens schermutselingen, blijven de nabestaanden met een ondraaglijke onzekerheid zitten. "Vermist is erger dan dood" zegt vrijwel iedereen die zo'n situatie heeft meegemaakt. De medewerkers van de BID stellen daarom alles in het werk om de identiteit te achterhalen van iedere gesneuvelde die in een veldgraf wordt teruggevonden. Ze weten zich daarbij volledig gesteund door de nabestaanden van deze vermisten.

Die nabestaanden tonen zich altijd zeer verheugd als zij de privé-eigendommen van de gesneuvelde terugkrijgen. Vaak vormen deze persoonlijke bezittingen de enige tastbare herinnering aan een verloren echtgenoot, broer of zoon. Daarom ook doet de BID een dringend beroep op vinders van veldgraven om daaruit vooral niets weg te nemen om een eventuele privé-collectie te verrijken. Het zich toe-eigenen van "oorlogssouvenirs" betekent vaak dat mensen dierbare herinneringen, die hen toekomen, mislopen. Daarnaast vraagt de BID met klem de mensen die de overblijfselen van een onbekend militair hebben aangetroffen, om alstublieft niet over te gaan tot het verder omwoelen van het graf. Door het zogeheten 'roeren' van het graf kunnen veel waardevolle gegevens over de identiteit van het slachtoffer verloren gaan. Degene die stoffelijke resten aantreft is altijd verplicht hiervan melding te doen bij de lokale politie.

Prikijzers

Wanneer de BID een verzoek krijgt om een vermoedelijk veldgraf te onderzoeken, gaan de deskundigen met een speciale uitrusting op verkenning. Met verschillende metaaldetectors en met prikijzers onderzoeken ze eerst de ligging van het graf. Daarna leggen ze het graf op een archeologische wijze bloot. Is eenmaal vastgesteld dat de inhoud zonder gevaar te bergen is, volgt exhumatie.

Exhumeren is het opgraven van menselijke stoffelijke resten. Worden er echter tijdens de opgraving explosieven aangetroffen, dan leggen de specialisten het werk neer en schakelen het Explosieven Opruimings Commando in. De munitie die in veldgraven aangetroffen wordt kan namelijk levensgevaarlijk zijn. Na de berging brengen de specialisten de stoffelijke resten over naar het laboratorium van de BID in Bussum. Daar voeren zij het identificatieonderzoek uit.

Allereerst ontsmetten ze de gevonden resten. Dan bekijken ze de kenmerken van het gevonden materiaal. Beenderen geven veel informatie over leeftijd, lichaamsbouw, lengte en dergelijke. De medewerkers van de BID beschikken dan ook over een gedegen anatomische kennis.

Ook de gevonden uitrustingsstukken en persoonlijke bezittingen spelen een belangrijke rol bij het vaststellen van de identiteit van de aangetroffen militair. Uiteindelijk doel van al dit onderzoek is te komen tot een definitieve identificatie. Bij voorkeur gebeurt dit aan de hand van een gevonden herkenningsplaatje of een opgemaakte gebitsstatus. In deze eeuw zijn

miljoenen gebitskaarten opgemaakt. Daardoor is identificatie aan de hand van de gebitsstatus zeer betrouwbaar en doeltreffend.

Wanneer zowel het herkenningsplaatje als de essentiële delen van het gebit ontbreken, dan moet de onderzoeker zijn toevlucht nemen tot andere identificatiemethoden.

Een voorbeeld daarvan is de toepassing van de zogenaamde "schedelprojectie". Iedere schedel heeft zijn eigen unieke vorm. Als er een foto van het vermoedelijke slachtoffer beschikbaar is, kan een daarvan gemaakte transparant worden geprojecteerd over een transparante opname van de schedel. Als nu specifieke contouren van zowel gezicht als schedel met elkaar corresponderen, is met zekerheid vast te stellen dat deze schedel aan het slachtoffer toebehoorde.

Ook DNA onderzoek wordt steeds vaker gebruikt in het identificatieonderzoek. Daarnaast is via historisch onderzoek, zoals het uitpluizen van oorlogsdagboeken, ooggetuigenverslagen en andere documentatie, vast te

stellen onder welke omstandigheden een militair vermist moet zijn geraakt.

De BID beschikt dan ook over een uitgebreid archief, waarin onder andere "vermistenlijsten" zijn opgenomen.

Achterhalen

In heel veel gevallen slagen de mensen van de BID er in de identiteit van gevonden stoffelijke resten te achterhalen. Ze werken daarbij samen met andere organisaties zoals de Oorlogs- gravenstichting, de Commonwealth War Graves Commission, de Deutsche Kriegsgräber- fursorge en de US Army Mortuary Affairs.

Via deze instanties kan de BID ook in het bezit komen van lijsten van vermisten alsmede van gegevens uit archieven. Instellingen zoals het Rode Kruis helpen eveneens mee om tot de identificatie van vermiste militairen te komen.

Wanneer de specialist van de BID de identificatie heeft afgerond, worden de stoffelijke resten doorgaans op een van de erevelden in Nederland begraven. Zo krijgen gesneuvelde Britten meestal een graf op een Brits ereveld (War Graves Cemeteries). Nederlandse militairen vinden een laatste rustplaats op de Grebbeberg en Loenen, Amerikanen in Margraten en Duitse militairen op de begraafplaats te Ysselsteyn. In enkele gevallen gaan de stoffelijke resten terug naar het land van herkomst van de gesneuvelde. De betrokken autoriteiten stellen alles in het werk om bij een herbegrafenis, waar deze ook plaatsvindt, eventuele nabestaanden daarvan getuige te laten zijn.

Assistentie

Sinds 1992 vragen zowel Politie als Justitie steeds vaker assistentie van de BID bij zoekacties naar vermiste personen, als het vermoeden bestaat dat deze door een onnatuurlijke oorzaak om het leven zijn gekomen. De Belgische zaak "Dutroux" is daarvan het meest bekende voorbeeld. Het lokaliseren van een stoffelijk overschot vereist specialistische vaardigheden.

Het juist kunnen interpreteren van terrein factoren, begroeiing en bodemlagen is daarbij onontbeerlijk. In 1993 verzochten de Verenigde Naties de BID om te assisteren bij een onderzoek naar de aanwezigheid van massagraven in het voormalige Joegoslavië. Dit onderzoek moest plaatsvinden om bewijs voor gepleegde oorlogsmisdaden te verkrijgen, teneinde de schuldigen hieraan bij het Joegoslavië-tribunaal in Den Haag te berechten. Bij deze actie ontdekte de BID inderdaad graven van zowel burgers als militairen.

Wat moet u doen als u een graf vindt?

Iedereen die op een mogelijk veldgraf stuit, moet er vooral afblijven. Vaak zijn er besmettelijke bacteriën op een stoffelijk overschot te vinden. Bovendien kunnen er nog gevaarlijke explosieven in het graf aanwezig zijn. Markeer de vindplaats en dek zo mogelijk de stoffelijke resten weer af. Zo blijven voor het identificatieonderzoek belangrijke gegevens bewaard. Stel daarna zo spoedig mogelijk de lokale politie in kennis. Degene die een veldgraf op militair terrein vindt, kan hiervan melding maken bij de Koninklijke Marechaussee. Politie en Marechaussee zorgen ervoor dat de BID/KL op de hoogte wordt gebracht. Deze komt dan direct in actie, zodat het graf niet onbeheerd blijft liggen.

Meer weten over de Bergings-en Identificatie Dienst (BID)?

Schrijf of bel naar:

BERGINGS- EN IDENTIFICATIE DIENST
KONINKLIJKE LANDMACHT
OPLEIDINGSCENTRUM LOGISTIEK
KOLONEL PALMKAZERNE
M PC 55C
POSTBUS 382
1400 AJ BUSSUM

telefoon: Bussum (31) 035-6978436
fax: Bussum(31) 035-6978481

VETERANEN-ONLINE

Historie - Na april 1945 - Dienst Identificatie en Berging

Dit artikel, geschreven door J. Bloemhof, de auteur van de beide boekdelen "Amersfoort '40-'45", is afkomstig uit "Terugblik '40-'45", het maandblad van de Documentatiegroep '40-'45.

Het bergen en identificeren van oorlogsslachtoffers

Onlangs werd in Oosterbeek het lichaam van een gesneuvelde Engelse militair gevonden en door de Gravendienst van de Koninklijke Landmacht geborgen. In mei 1945 waren er duizenden lijken provisorisch in de Nederlandse bodem begraven. Onvoorbereid begonnen een handvol personen met de berging en identificatie van oorlogsslachtoffers. Een overzicht van de beginperiode van de Dienst Identificatie en Berging (DIB).

Al tijdens de bezetting hield de Eindhovense arts Dr. A. van Anrooy zich bezig met het identificeren van slachtoffers van bombardementen. Na de bevrijding van Zuid-Nederland door de geallieerden, konden de identificatietechnieken worden toegepast op de gesneuvelde militairen van beide partijen. Het werk werd uitgebreider toen eenmaal heel Nederland was bevrijd. Duizenden militairen lagen langs wegen, sloten, op erven enz. in zogenaamde veldgraven. Bovendien werden steeds meer graven van gefusilleerde burgers aangetroffen welke geopend moesten worden en de slachtoffers geïdentificeerd.

De Dienst Identificatie en Berging is voortgekomen uit de sectie III van de Orde Dienst (OD), district Eindhoven.

Na de opheffing van de OD in het zuiden van Nederland kwamen de kosten van de werkzaamheden geheel voor eigen rekening van Dr. Van Anrooy, totdat men het Nederlandse Rode Kruis voor deze dienst wist te interesseren. De Dienst kwam al spoedig in contact met mensen en groepen, die op eigen initiatief en veelal met zeer lofwaardige bedoelingen, zich met dit werk gingen bezighouden. Zo werden opgravingen verricht op last van burgemeesters, Bureau Nationale Veiligheid, Politieke Opsporingsdienst, Luchtbeschermingsdienst of door burgers van steden en dorpen, die hiertoe genoodzaakt waren door de ligging der graven (b.v. in de voortuin). Hierbij werden niet altijd even gunstige resultaten geboekt, als gevolg van niet zorgvuldig voorbereide handelingen, door hiertoe niet speciaal opgeleid personeel.

Zo waren er gevallen bekend van dit onzorgvuldig handelen. In Bergen (L) was door niet-deskundigen een graf geopend waardoor het niet meer mogelijk was het lijk te identificeren en in Doetinchem werden een aantal lijken verwisseld. Dergelijke fouten kon men tegenover de nabestaanden niet maken. Voor hen was juiste identificatie belangrijk. Dit in verband met een mogelijk hertrouwen, boedelscheiding en verplichte uitkeringen van levensverzekeringen.

In mei 1945 werd door de minister van Binnenlandse Zaken een schrijven uitgezonden aan alle burgemeesters, waarin werd vermeld dat de DIB van het Rode Kruis, met goedkeuring van het Militair Gezag (MG), zich zelfstandig ging bezig houden met het identificeren en herbegraven van gesneuvelde militairen en burgerslachtoffers in het gehele land.

http://www.kampamersfoort.nl/dienst_identificatie_berging.htm

In augustus van datzelfde jaar werd in een tweede schrijven vermeld, dat geen opgraving of vervoer van lijken mocht plaatsvinden, anders dan in opdracht of met machtiging van het Hoofd van de DIB, de dienst die was belast met het opgraven van lijken van Nederlandse militairen en burgers, die gedurende de Duitse bezetting van het Rijk, in Europa waren begraven.

Op 25 oktober 1945 werd de Dienst, op aandringen van de ministers van respectievelijk Binnenlandse Zaken en Oorlog, gemilitariseerd en ondergebracht bij het Militair Gezag. Na de opheffing van het MG werd de Dienst rechtstreeks onder het Ministerie van Oorlog geplaatst.

Begin 1946 werd de Dienst gemachtigd de door haar geïdentificeerde verzetslachtoffers over te brengen op een door de nabestaanden gewenste plaats, bijvoorbeeld in de eigen woonplaats. Door het rijk werden de kosten van een eenvoudige begrafenis vergoed. De financiële afwikkeling behoorde tevens tot de taak der Dienst.

Veel families gaven de voorkeur aan een graf 'temidden van hun kameraden' dwz. een massagraf samen met andere terechtgestelden.

Organisatie

De Staf van de Dienst Identificatie en Berging was gevestigd, in Den Haag, aan het hoofd stond Luitenant-Kolonel Dr. A. van Anrooy. Verdeeld over het land waren er zes pelotons werkzaam.

Een peloton te Doorn onder leiding van Lt.- Kolonel P. Weijs, twee pelotons te Amersfoort onder leiding van Majoor W. Siedenburg, later onder leiding van Kapitein J.W.M. Haverman. Het tweede peloton onder leiding van Kapitein J.H.A. van Luyk. Twee pelotons te Eindhoven onder leiding van Kapitein J.C. Boomer. Een peloton onder leiding van Kapitein K. Ruychave.

De pelotons te Amersfoort waren o.a. belast met de berging van de vele gefusilleerden op de Leusderheide en afkomstig uit Kamp Amersfoort. Voordat de Dienst in Amersfoort begon, waren al 49 lijken opgegraven onder leiding van mevrouw Van Overeem van het Rode Kruis. Deze slachtoffers waren op 8 maart 1945 gefusilleerd als represaille voor de aanslag op Rauter bij Woeste Hoeve. Een groot aantal identificaties werd nadien verricht door majoor W.J. Siedenburg. Deze was ook belast met het opgraven van 33 gefusilleerde verzetstrijders op het vliegveld Soesterberg. Toen de eerste lijken met de grootst mogelijke voorzichtigheid uit het graf waren gehaald, herkende hij een ervan als het overblijfsel van zijn eigen zoon (Anton Wiebrand Siedenburg, geboren te Amsterdam op 4-10-1922, student woonplaats Twello, overleden 19-10-1942 te Soesterberg). Hij wist wel dat deze in 1942 gefusilleerd was, maar hij wist niet waar deze was begraven.

Bij het peloton te Amersfoort werkte een zestal geïnterneerde NSB-ers. Deze bleven na hun vrijlating vrijwillig bij het peloton werkzaam.

Leden van het Opsporings- en Identificatieteam

De geborgen lijken elders in het land waren veelal van Duitse militairen. Ook het samenbrengen van de afzonderlijke graven van duizenden Duitsers die op Nederlands grondgebied waren gesneuveld behoorde tot de taak van de DIB.

De Duitsers hadden al vanaf mei 1940 een begin gemaakt met het inrichten van een Ehrenfriedhof. Deze was gelegen op het landgoed Zypendaal bij Arnhem. De eigenaar K.L.E. Graaf von der Goltz had hiervoor een stuk grond beschikbaar gesteld. Hier werden gedurende de bezettingsjaren en ook een korte tijd daarna Duitse militairen begraven.

Een tweede Duits kerkhof lag in de buurt van Bergen op Zoom. Ook elders in het land werden Duitsers op gewone burgerbegraafplaatsen begraven.

Na de oorlog werden de Duitsers voorlopig bijgezet op een stuk grond, eigendom der gemeente Venray en gelegen aan de oostelijke rand van de Peel. De bedoeling was dat dit kerkhof een tijdelijk karakter zou dragen. Later zouden de opgegravenen naar een verzamelkerkhof ten oosten van Aken worden overgebracht. De Geallieerde Controle Commissie gaf daar echter geen toestemming voor. Het aantal gesneuvelde Duitsers op Nederlands grondgebied werd op dat moment geschat op 23 à 25 duizend.

Uiteindelijk wees de regering Ysselsteyn in de gemeente Venray aan, als Duits soldatenkerkhof. Op 15 oktober 1946 werd begonnen met de overbrenging van de eerste lijken. Inmiddels hebben 31.598 gesneuvelde Duitse militairen er hun laatste rustplaats gevonden.

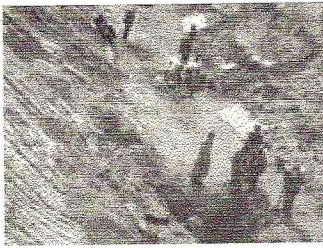
De DIB had niets van doen met het ruimen van graven van geallieerde militairen. Deze hadden hun eigen gravendiensten.

De DIB bleef haar taak tot 1951 uitoefenen. Daarna werd de Dienst ontbonden en werd, naar Amerikaans voorbeeld, de Gravendienst van de Koninklijke Landmacht opgericht. Deze dienst zorgt er tot heden ten dage voor dat een gevonden gesneuvelde alsnog een eervolle begrafenis krijgt. Voor de nabestaanden komt er een einde aan de onzekerheid omtrent het lot van een vermiste verwant, want 'Vermist is erger dan dood'.

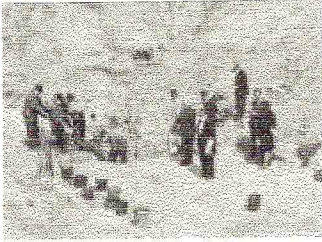
Joop Bloemhof

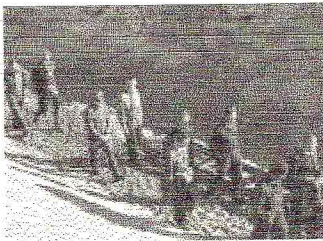
Kampcommandant K.P. Berg bij de opgraving in de schietbaan.

Aan het einde van de schietbaan, op de plaats waar nu de "Gevangene voor het vuurpeloton" staat, vond men het graf van de 49 gevangenen die als vergelding voor de aanslag op Rauter werden geëxecuteerd.

Aan het einde van de schietbaan...

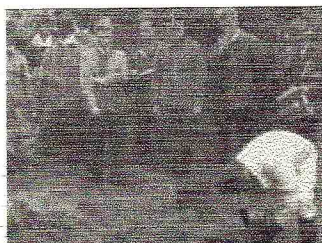
In de schietbaan...

Kampcommandant K.P. Berg (tweede van rechts) bij de opgraving en identificatie van een slachtoffer.

Opgraving en identificatie van slachtoffers op de Leusderheide.

Kampcommandant K.P. Berg bij de opgraving en identificatie van een
http://www.kampamersfoort.nl/dienst_identificatie_berging.htm

slachtoffer.

Historie - Na april 1945